

SKaGeN speelt tijdens Zomer van Antwerpen live gecreëerde stille film in openlucht

Charlie Chaplin en het gevecht tegen de weergoden

Ze wilden: de wereld van de stille film doen herrijzen, een voorstelling maken als één brok energie, spelen als een waanzinnige. Ze kregen: regen, materiaalproblemen en nog meer regen. Vanavond gaat het theatercollectief SKaGeN niettemin in het Antwerpse stadspark in première met 'Hector Mann & De Fizzy Pop Limonadefabriek'. Als het de weergoden belijft.

DOOR SARAH THEERLYNCK / FOTO ISABEL POUSSET

Antwerpen, stadspark, woensdagavond tien uur. Op een bankje onder de bomen zitten twee haveloze types, een blikje pils in de hand. Een live gecreëerde zwart-wit film in 'hun' stadspark: dat hadden ze nog niet meegemaakt.

Voor hun ogen speelt zich het verhaal af van Hector Mann, een arbeider in een limonadefabriek die verliefd wordt op een blinde vrouw en door een toverdrankje onzichtbaar wordt. Op de klep van een grote oplegger spelen de leden van het Antwerpse collectief SKaGeN zich de ziel uit hun lijf, rekwisieten aan en af sleurend, nauwgezet lettend op de camera die hun spel registreert.

Boven de klep speelt in zwart-wit de stille film die ze live aan het maken zijn. "Alsof je de machine laat zien en erboven het resultaat. Het bloed, zweet en tranen eruit gefilterd", legt acteur Valentijn Dhaenens uit.

Rewind naar negen uur eerder. De live filmset van SKaGeN is een ravage. De klep van de oplegger die als podium fungeert kan niet meer open, de stroomgenerator weigert dienst en de drankleverancier heeft zich in de modder vastgereden. De kleine ploeg van SKaGeN probeert orde in de chaos te scheppen na het stormweer van dinsdag. De geneugten van het locatietheater? Acteur Mathijs Scheepers, zelf sleurend met dranghekkens, lacht. Zij het wat regen.

Het grote ongeduld

SKaGeN heeft de weergoden tegen, maar sterker dan de ontgoocheling is hier het grote ongeduld merkbaar dat de laatste dagen voor een première zo kan kleuren. De goesting om te spelen en de mensen te tonen wat je hebt gemaakt. Dat gevoel temperen met hekkens sleuren en modder ruimen moet verdomd lastig zijn. "Vanavond komt dat allemaal goed", beantwoordt acteur Korneel Hamers de bezorgde blikken. En hij gaat door met opruimen.

■ Korneel Hamers, Mathijs Scheepers, Sofie Palmers en Valentijn Dhaenens (vlnr) staan te popelen om de première te spelen.

MATHIJS SCHEEPERS:

Het is niet omdat je het over een existentieel probleem wil hebben, dat je dat niet in een verrassende vorm kan doen

Valentijn Dhaenens en Mathijs Scheepers gaan er zelf even bij zitten op de tribune. Elf jaar geleden richtten ze met hun studiegenoten aan het Antwerpse conservatorium - Korneel Hamers, Clara van den Broek, Bruno Vanden Broecke en Yves Degryse - SKaGeN op. Toen Vanden Broecke één jaar en Degryse twee jaar geleden uit SKaGeN stapten, twijfelde Scheepers even om door te gaan. "Het tien negertjes-gevoel", noemt hij het. "Maar toen ik met mijn twijfels naar de groep stapte en zij volmondig 'ja' antwoordden op mijn vraag of SKaGeN kon blijven bestaan, maakte ik zelf ook de klik in mijn hoofd. Elke verandering is een nieuwe kans, dacht ik."

En zie, elf jaar en vijftien voorstellingen later, zitten ze hier, even weggedraaid van

de ravage, mentaal terugzappend naar het zotte plan dat hen hier bracht: een stille film annex locatietoneelstuk maken.

Voor het eerst speelt SKaGeN zonder woorden, in een stijl die geënt is op die van Charlie Chaplin en Buster Keaton. "Puur vanuit de grote goesting om een verhaal eens op die manier te vertellen en zo in een gebied te komen waar we nog nooit waren geweest", zegt Scheepers.

Onzekerheid

Maar dat gebied betreed je niet zomaar. Daar gaat onzekerheid mee gepaard, en veel proberen. Scheepers: "Je hebt constant het gevoel dat je te uitleggerig speelt. Stel: je schrikt, je denkt na en je krijgt een nieuw idee. In een gewone film

doe je zoiets in één vloeiende beweging, maar in de onze moet je dat stapje per stapje tonen. Spelen zonder woorden vraagt energie: je moet als een waanzinnige staan acteren, zowel op als naast de scène. Maar dat was het wat we wilden: een voorstelling als één brok energie."

Het collectief creëert zijn stille film met de zogenaamde bluekeytechniek, een oude filmmethode waar ook Chaplin zich van bediende. "De techniek die wij nodig hebben is complex en wordt nergens anders gebruikt. Je kan nergens terecht om het systeem te kopen. Het is een mirakel dat het prototype dat wij in elkaar hebben laten boksen, überhaupt werkt."

Het principe is wel eenvoudig: uit een opgenomen beeld worden de blauwtinten weggefilterd en vervangen door een ander beeld. En omdat het hele decor in de oplegger blauw is geschilderd - tot de meubels toe - zie je op het scherm alleen de personages, die in een zelf gecreëerde wereld terecht komen.

Het verhaal dat SKaGeN vertelt, is dat van Hector Mann. Net als het gelijknamige

personage uit Paul Austers *The Book of Illusions* is hij een man die verdwijnt voor de wereld, ontglipt aan de samenleving.

"Daar speelt onze fascinatie voor het individu in de maatschappij", zegt Dhaenens. "Hoe hij of zij er zich tegenover verhoudt en hoe je zingeving verandert als je jezelf niet meer kan toetsen aan de mensen rondom je, omdat ze je simpelweg niet meer zien."

Een stevig onderwerp kortom, maar wel toegankelijk gebracht. Scheepers: "Het is niet omdat je het over een existentieel probleem wil hebben, dat je dat niet met humor of in een verrassende vorm kan doen. Dat geeft je verhaal adem."

i Hector Mann & de Fizzy Pop Limonadefabriek, een coproductie met de Zomer van Antwerpen, nog tot en met 24 juli in het Stadspark Antwerpen, telkens om 22u. Van 27 juli tot en met 6 augustus in het Te Boelaerpark in Deurne. www.skagen.be